

Sanoista tekoihin- Agenda 2030 omassa opetuksessa

Christa Prusskij Suomen YK-liitto ry

christa.prusskij@ykliitto.fi

SUOMEN
YK-LIITTO

FINLANDS FN-FÖRBUND • UNA FINLAND

Koulu maailmaa muuttamaan

Verkkoaineisto - www.koulumaailmaamuuttamaan.fi

- Maksutonta täydennyskoulutusta OPS:in mukaiseen globaalikasvatukseen
- Ulkoministeriön rahoittamaa hanketta koordinoi Kepa ja koulutukset toteuttaa globaalikasvatusta tekevien järjestöjen verkosto
- Koulutuksia tarjotaan kuudesta temaattisesta koulutusmoduulista
- Loppuseminaari ja tapahtuma 2.12. Lisäinfoaja koulutusten verkkoaineistot www.koulumaailmaamuuttamaan.fi

**Koulu
maailmaa
muuttamaan**

**Annetaan
yhdessä
nuorille eväitä
muuttaa
maailmaa!**

Yhdistyneet kansakunnat

- YK:n peruspilarit ovat ihmisoikeudet, kestävä kehitys, rauha ja turvallisuus
- Kestävän kehityksen tavoitteet eli Agenda 2030 allekirjoitettiin YK:n jäsenvaltioiden toimesta 2015.
- Lisätietoa YK:sta: yk.fi ja ykliitto.fi mm. animaatio ja prezi-esitys YK:n historiasta ja toiminnasta

Me Yhdistyneiden Kansakuntien, kansat, vakaana tahtonamme,

pelastaa tulevat sukupolvet sodan vitsaukselta...

*edistää sosiaalista kehitystä ja parempien elämisen ehtojen aikaansaamista
vapaammissa oloissa...*

*olemme päättäneet yhdistää ponnistuksemme näiden päämäärien
toteuttamiseksi.*

YK:n peruskirja 1945 ([ladattava pdf](#))

- ◈ Tutkikaa YK:n peruskirjan periaatteita. Mitkä niistä ovat yhä ajankohtaisia?

Malli-YK-simulaatiot

- Yleiskokous ja eri komiteat, turvallisuusneuvosto, ilmastokokous
- Argumentointi-, diplomatia-, väittely- ja tiedonhakutaitojen harjoitteluun
- Laaja-alainen osaaminen
- Ajankohtaiset globaalit ilmiöt
- Malli-YK-simulaatio (1-2pv) - laajempi versio
- MiniMUN – Mini Model United nations (2-6h) - lyhyempi versio
- Katso ohjeet: www.ykliitto.fi/koulutus-ja-oppimateriaalit

Mitä tarkoittaa kestävä kehitys?

Pohtikaa, mitä tarkoittaa kestävä kehityksen käsite tai vaihtoehtoisesti, mitä on kestävä tulevaisuus.

KESTÄVÄ KEHITYS – kaikkia osa-alueita tarvitaan

SOSIAALINEN

- ◇ Ihmisten hyvinvoinnin edellytykset
- ◇ Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
- ◇ Toimeentulo, koulutus, työ
- ◇ Terveystenhoito
- ◇ Ihmisoikeudet

KULTTUURINEN

- ◇ Kulttuurisen moninaisuuden kunnioittaminen, säilyttäminen ja vahvistaminen
- ◇ Erilaisten kulttuurien tuntemuksen ja arvostuksen lisääminen
- ◇ Kulttuurien välinen solidaarisuus

EKOLOGINEN

- ◇ Maapallon säilyminen elinkelpoisena tulevaisuuden sukupolville
- ◇ Ihmisen toiminnan sopeuttaminen maapallon luonnonvaroihin ja luonnon kantokykyyn

TALOUDELLINEN

- ◇ Taloudellinen kestävyys turvaa ihmisten hyvinvoinnin
- ◇ Oikeudenmukainen verotus
- ◇ Vastuullinen kuluttaminen
- ◇ Ekologinen ja sosiaalinen vastuullisuus

"Kestävä kehityksen tavoitteena on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville yhtä hyvät ja tasavertaiset elämisen mahdollisuudet, kuin meillä on."

Gro Harlem Brundtland 1987

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

YK-liiton Youtube-kanavalla Agenda 2030 videoita suomeksi ja englanniksi <https://youtu.be/sZQ2RUFd54o>
Esim. Maailman suuri oppitunti - Osa 1 (suomeksi) <https://youtu.be/MqWE6pwwb00> ja Numbers in Action
(englanniksi) https://youtu.be/Mdm49_rUMgo

Vuosituhattavoitteet 2000-2015

köyhyyden ja epätasa-arvon vähentämiseksi – hyviä tuloksia mm. köyhyys puolittui ja rokotukset pelastivat miljoonien hengen, kuitenkin paljon jäi saavuttamatta.

Äärimmäisen köyhyyden ja nälän puolittaminen

Peruskoulutusmahdollisuuksien takaaminen kaikille

Tasa-arvon edistäminen ja naisten aseman parantaminen

Lapsikuolleisuuden vähentäminen

Odottavien äitien terveyden parantaminen

Hiv/aidsin, malarian sekä muiden tautien vastainen taistelu

Ympäristön kestävän kehityksen turvaaminen

Globaalin kumppanuuden luominen kehitykselle

42%
of African school
children will drop out of
school before finishing
their education.

Global Goals Visual Content Partner
gettyimages[®]

 THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

FOOD PRODUCTION WILL NEED TO
INCREASE *BY AT LEAST 60%* OVER THE
NEXT 35 YEARS TO PROVIDE FOOD
SECURITY FOR THE *9 BILLION PEOPLE*
EXPECTED TO BE LIVING ON THE PLANET

Global Goals Visual Content Partner
gettyimages[®]

 THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

Materiaalia ja perustiedot ja Agenda 2030 prosessista www.ykliitto.fi/yk70v/yk/kehitys/post-2015

Kestävän kehityksen tavoitteet

- 17 tavoitetta – 169 alatavoitetta
- Agenda 2030 kestävän kehityksen ohjelman –prosessi alkoi 2012 järjestetystä Kestävän kehityksen huippukokouksesta (Rio+20).
- Kaikki 193 YK:n jäsenvaltiota sopi tavoitteista YK:n yleiskokouksessa 2015
- Voimassa vuoteen 2030
- Koskettaa kaikkia maita

Köyhyyden ja eriarvoisuuden lopettamiseksi ja
ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi
vuoteen 2030 mennessä.

"Nämä tavoitteet ovat suunnitelma parempaa tulevaisuutta varten. Nyt meidän on käytettävä tavoitteita muuttaaksemme maailmaa. Teemme sen kumppanuuden ja sitoutumisen kautta. Ketään ei jätetä."

YK:n entinen pääsihteeri Ban Ki-moon

Mitkä kestävän kehityksen -tavoitteet liittyvät kuviin?

Perustele miksi?

Agenda 2030 keskeisimmät asiat

Taloudellisen ja sosiaalisen epätasa-arvon poistaminen
”Ketään ei jätetä – Leave no-one behind”

Tavoitteet koskettavat meitä kaikkia
eli ovat

UNIVERSAALEJA

Kaikessa toiminnassa on otettava huomioon

LUONNON KANTOKYVYN RAJALLISUUS

Kaikessa toiminnassa tulee huomioida ihmisten
välinen

TASA-ARVO

Emme voi valita yhtä tavoitetta,
vaan kaikki tavoitteet
ovat tärkeitä ja

LINKITTYVÄT TOISIINSA

Meidän kaikkien tulee

MUUTTAA

toimintatapojamme,
jotta tavoitteisiin päästään

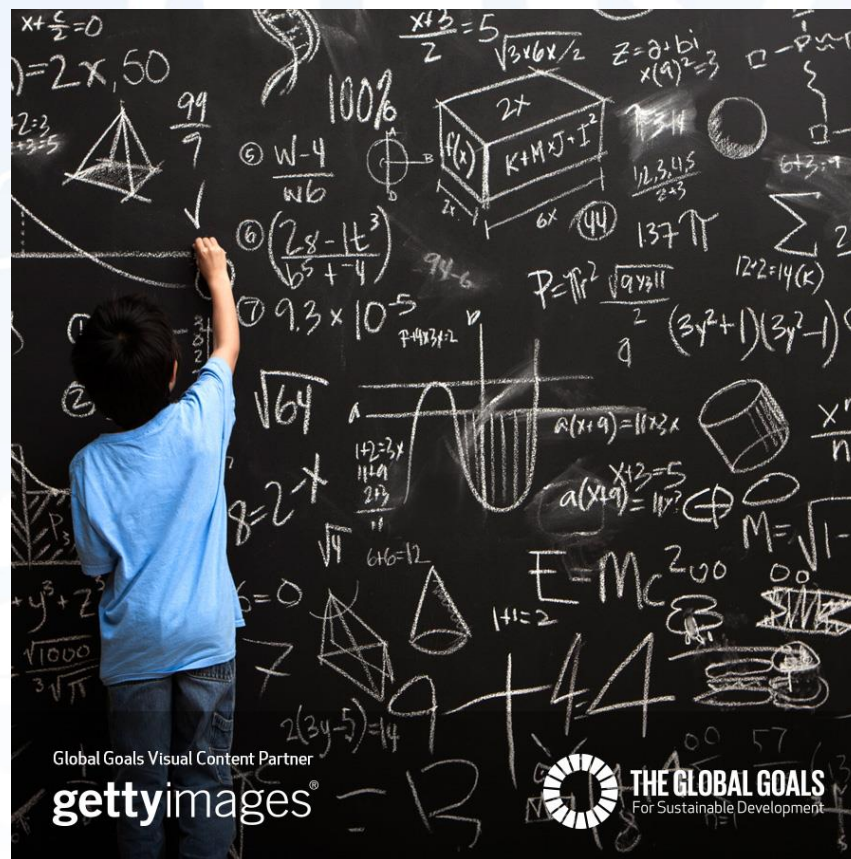

Tavoitteet koskettavat meitä kaikkia
eli tarvitaan

YHTEISTYÖTÄ JA KUMPPANUUTTA

Tavoite 4: Hyvä koulutus ja sen merkitys

- Miten Agenda 2030 liittyy kouluun?

Vertaa tavoitetta 4.7 ja opetussuunnitelmia

“Vuoteen 2030 mennessä varmistetaan, että kaikilla oppijoilla on tarpeelliset tiedot ja taidot kestävän kehityksen edistämiseksi, kouluttamalla muun muassa kestävästä kehityksestä ja elämäntavoista, ihmisoikeuksista, sukupuolten tasa-arvosta, rauhasta ja väkivallattomuuden kulttuurin edistämisestä, globaalista kansalaisuudesta, sekä monikulttuurisuuden arvostamisesta ja kulttuurin myötävaikutuksesta kestävään kehitykseen.”

Kestävä kehitys=opetussuunnitelmia ja elämää

- OPS: Perusopetuksen tehtävä on luoda edellytyksiä kestäväälle kehitykselle YK:n asettamien kehitystavoitteiden suuntaisesti.
- OPS: Kestävän kehityksen edistäminen on osa sivistystä.
- **Miten tämä näkyy teidän koulussanne?**

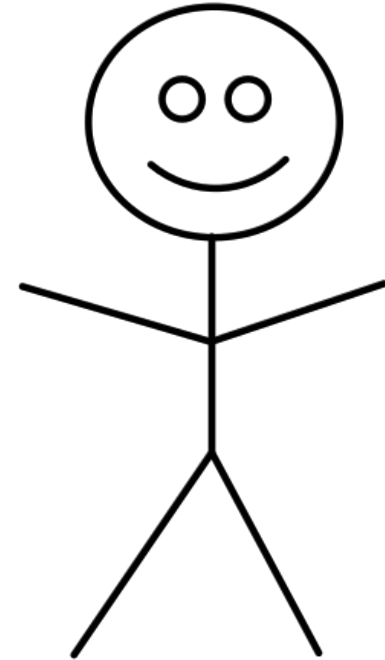
Miten kestävä kehitys toteutuu teidän koulussa?

- ARVOT, STRATEGIA, LAKISÄÄTEISET
- TAVOITE JA OPPIMISTAVOITE
- TOIMINTA JA TOTEUTUS
- SEURANTA! Tehkää omat mittarit.

Kuinka toteutetaan?

Tarvitaan:

- TIETOA, TAITOA
- TUNNETTA
- TOIMINTAA

Toimeenpano Suomessa

- *“Hiilineutraali ja resurssiviisas sekä yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi vuoteen 2030 mennessä.”*
- Moniulotteinen kumppanuus ja yhteistyö
- Valtioneuvoston kanslia – koordinaatio
- Kestävän kehityksen toimikunta (Sipilä) – kytkeminen kansalliseen työhön, seuraa ja arvioi
- kehityspoliittinen toimikunta – seuraa Suomen kehityspoliittisten linjausten ja kansainvälisten sitoumusten sekä keke toimenpideohjelman (Suomessa) toteutumista, valvoo kehityspoliittisen linjauksen toimeenpanoa.
- Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus #sitoumus2050 – Yritykset, yhteisöt, oppilaitokset, hallinto, puolueet, kaupungit sekä muut tahot voivat antaa oman konkreettisen toimenpidesitoumuksensa yhteisten tavoitteiden toteuttamiseksi.

Agenda 2030 Suomessa: Kestävän kehityksen avainkysymykset ja indikaattorit

Kuvio 7. Alustavan kestävän kehityksen indeksin kokonaisarvio Suomen tilanteesta kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa (Lähde: Sachs ym. 2016).

AGENDA 2030-TAVOITTEET JA SUOMEN LÄHTÖTASO

1. Ei köyhyyttä
2. Ei nälkää
3. Terveysttä ja hyvinvointia
4. Hyvä koulutus
5. Sukupuolten tasa-arvo
6. Puhdas vesi ja sanitaatio
7. Edullista ja puhdasta energiaa
8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua
9. Kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja
10. Eriarvoisuuden vähentäminen
11. Kestävät kaupungit ja yhteisöt
12. Vastuullista kuluttamista
13. Ilmastotekoja
14. Vedenalainen elämä
15. Maanpäällinen elämä
16. Rauhaa ja oikeudenmukaisuutta
17. Yhteistyö ja kumppanuus

Source: Sachs et al. 2016. Preliminary Sustainable Development Goal (SDG) – Finland

Mitä minä voin tehdä?

Mobiilikurssi: Kestävää päätöksentekoa
suomalaisissa kunnissa

<http://funzi.mobi/go/kestavakunta>

Agenda 2030 -materiaalit

www.ykliitto.fi/koulutus-ja-oppimateriaalit

→YK ja kestävä kehitys

- Kestävä kehitys haltuun! -verkkokurssi tulossa 2018
- Älypää - kestävä kehityksen verkkovisa
- Agenda 2030 valokuvanäyttely ja tehtävät
- Videoita
- Tulostettavat Agenda 2030 –juliste ja tavoitekortit
- Tietoa, linkkejä jne.

MAAILMAN PARHAAT UUTISET

Ilmoittautukaa mukaan kirjoittamaan hyviä uutisia!

- Miten uutiset muokkaavat yhteiskunnallista ilmapiiriä?
Hankkeessa nuoret 13-20v kirjoittavat hyviä tulevaisuuden uutisia ja tutkivat mediakriittisesti mm. globaaleja uutisaiheita ja maailman tapahtumia, sananvapautta, faktan ja fiktion eroa.
- Teemawebinaarit opettajille ja luokille, joissa tapaamme mielenkiintoisia aiheeseen liittyviä asiantuntijavieraita.
- Nuorten virtuaalitoimitukseen haetaan 5-10 nuorta toimittamaan keväällä ilmestyvää Maailman parhaat uutiset -lehteä.
- Ilmoittaudu mukaan luokkasi kanssa christa.prusskij@ykliitto.fi. Lisätietoa tulossa pian!

YK-kouluverkosto

- 125 koulua ilmoittautunut
- Valtakunnallinen
- Kaikille kouluille avoin
- Tavoitteena YK-tietouden lisääminen ja aktiivisen maailmankansalaisuuden tukeminen
- Menetelmät; Koulutukset; Materiaalit; Vierailut; Uutiskirje
- Ilmoittaudu: www.ykliitto.fi/koulutus-ja-oppimateriaalit/ykkoulu

<http://www.eetti.fi/kouluille>

- [illegible]

Maan ystävät: Meidän kaikkien kaivokset (pdf)
<http://maanystavat.fi/meidan-kaikkien-kaivokset>

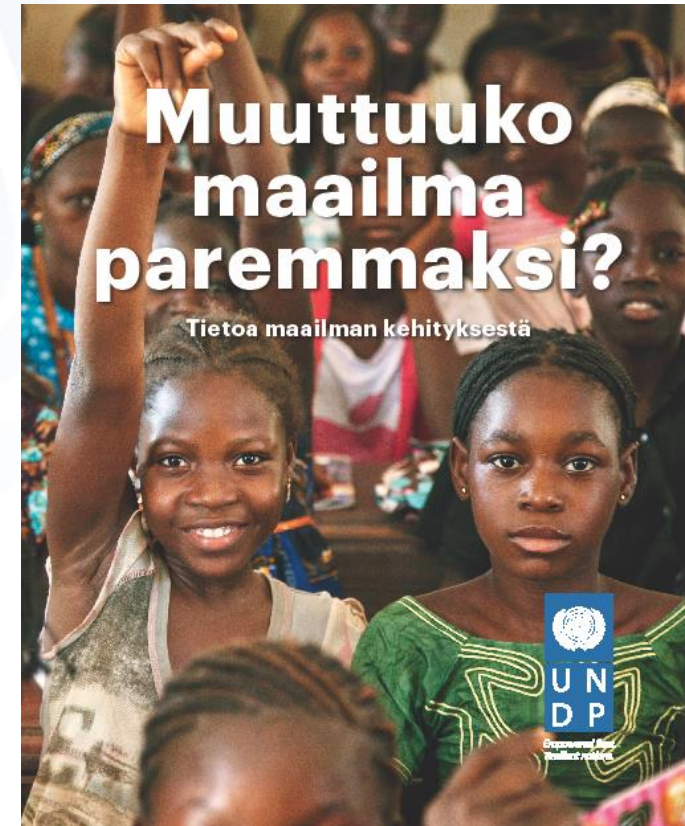

Muuttuuko maailma paremmaksi? -kirja

YK:n kehitysohjelma UNDP:n oppimateriaali
(suomeksi ja ruotsiksi)

Muuttuuko maailma paremmaksi -kirjassa kuvataan helposti lähestyttävällä tavalla maailman kehitystä viime vuosikymmeninä. Se sisältää ajankohtaista tietoa saavutuksista, haasteista ja vuosina 2016–2030 voimassa olevasta kestävän kehityksen toimintaohjelmasta (Agenda 2030). Saat myös vinkkejä harjoituksista, keskustelukysymyksistä ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Lue lisää jaa tilaa kirjoja kouluusi veloituksetta:
fi.undp.org/globalikasvatus

Kerro tästä kaikille!

Global Goals Visual Content Partner

gettyimages[®]

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

Lisätietoa

- ykliitto.fi/koulutus-ja-oppimateriaalit –Malli-YK-menetelmät, Agenda 2030 –materiaalia, ilmoittautuminen YK-kouluverkostoon jne.
- maailmanparhaatuutiset.fi
- <http://funzi.mobi/go/kestavakunta> - mobiilikurssi Agenda 2030 –tavoitteista suomalaisten kuntien näkökulmasta tarkasteltuna
- koulumaailmaamuuttamaan.fi – Globaalikasvatuksen verkkomateriaaleja
- fi.undp.org/gloaalikasvatus
- yk.fi - perustietoa YK:sta
- globalis.fi - tietokanta maailman maista
- kestavakehitys.fi – Suomen Agenda 2030- seuranta ja eteneminen
- Englanniksi:
- sustainabledevelopment.un.org (Sustainable knowledge platform)
- globalgoals.org
- worldslargestlesson.globalgoals.org – Opettajille suunnattua Agenda 2030 liittyvää materiaalia: videoita, kuvia, oppitunteja englanniksi (mm. esityksen Global goals/Getty image -kuvat vapaasti käytettävissä sivuilla)
- un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals